

A Kúria a dr. Juhász Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Lassányi Tamás Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei megállapítása iránt a Pécsi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.1002/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Pécsi Törvényszék 1.Mf.21.379/2012/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Kúria a Pécsi Törvényszék 1.Mf.21.379/2012/4. számú ítéletének a felperest illetékfizetésre kötelező rendelkezését hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét e tekintetben megváltoztatja, megállapítja, hogy a le nem rótt első-, másodfokú eljárási illeték az államot terheli.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt napon belül - 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a 2011. szeptember 14-én kelt munkáltatói rendes felmondás jogellenességének megállapítását, az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte visszahelyezésének mellőzésével.

A Pécsi Munkaügyi Bíróság a 2.M.1002/2011/16. számú ítéletével a keresetet elutasította, a felperest az alperes javára perköltség, az állam javára eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás szerint a felperes 2006. július 25-étől dolgozott az alperesnél alkalmi munkavállalóként, majd határozott idejű, 2009. március 15-étől határozatlan idejű munkaviszonyban, ápoló-gondozó munkakörben. 2010. és 2011. évben az „Év dolgozója” szavazáson az intézmény lakóitól és dolgozóitól szavazatot nem kapott. A felperes az intézmény demens, idős lakóival többször tiszteletlenül bánt, nevetségessé tette őket, amely magatartással megosztotta az alperes munkavállalóit, egy munkatársa (N.GY.) az e miatti konfliktusuk okán a munkaviszonya megszüntetését kezdeményezte 2011. szeptember 12-én.

Az ezt követően közölt rendes felmondást az alperes azzal indokolta, hogy az „Év dolgozója” cím odaítéléséhez végzett közvélemény-kutatás során a felperes második éve egyetlen szavazatot sem kapott. Dolgozóival szemben a legfontosabb elvárás a szakmai alkalmasságon felül a lakókkal való jó kapcsolat kialakítása és fenntartása, az intézményben nem foglalkoztatható olyan alkalmazott, aki a lakók és a dolgozók együttes véleménynyilvánítása alapján nem megfelelő magatartást tanúsít, illetőleg nincsenek jó véleménnyel a személyével kapcsolatban a

munkája során.

Az elsőfokú bíróság a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 89. § (1) - (3) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy a felperes érvelésével ellentétben a jogviszony megszüntetésének indoka nem kizárólag a közvélemény-kutatás eredménye, hanem a nem megfelelő magatartás tanúsítása illetve az volt, hogy a felperesről a munkaviszonyában nem alakult ki jó vélemény. Mivel e két állítás a felmondás indokolásában szerepelt, azok körében az alperesnek lehetősége volt a perben az indok valóságát és okszerűségét bizonyítani. A bíróság K.J. és SZ.G.Á. tanúk vallomásaira utalással megállapította, hogy a felperes a munkaköri feladatait maradéktalanul elvégezte, ugyanakkor K.F., N.GY., F.L., L.A. tanúk igazolták a felperes nem megfelelő magatartását. A felperes ugyanis egyes idős, demens lakókat kifigurázott, mást megfenyegetett, viselkedése néhány munkatársában kritikát, másban tetszést váltott ki, megosztva ezzel a kollektívát. A felpereshez kritikusan viszonyuló N.GY.-t a felperes sértette, megfenyegette. Az elsőfokú bíróság morálisan megengedhetetlennek tartotta a felperes kiszolgáltatott, idős, esetenként demens lakókkal szembeni megalázó, a védtelenségüket, kiszolgáltatottságukat kihasználó magatartását, azt a felmondás valós és okszerű indokaként fogadta el.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Pécsi Törvényszék az 1.Mf.21.379/2012/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A felperest alperesnek járó másodfokú perköltségben és államnak járó le nem rótt fellebbezési illetékben is marasztalta.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást irányadónak tekintette, egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival is. Kiemelte, hogy az indokolásában szerepeltetett azért került sor a rendes felmondásra, mert a felperes nem tett eleget annak a munkáltató számára kiemelkedően fontos elvárásnak, hogy az intézmény lakóival jó kapcsolatot alakítson ki és tartson fenn, ezt a lakók és a munkatársak együttes véleménynyilvánítása is kifejezésre juttatta. A felperes azon fellebbezési érvelésével szemben, amely szerint a felmondás nem felelt meg a világosság és okszerűség követelményének, az alperes a MK. 95. számú állásfoglalásban foglaltakkal összhangban, összefoglalóan jelölte meg a felperessel szemben felmerülő elégedetlenség okát, a lakókkal szembeni nem megfelelő magatartást, amelynek következtében a kollégák és a lakók nem voltak jó véleménnyel a személyéről. Az alperesnek az összefoglaló indokot lehetősége volt a bírósági eljárás során konkretizálni, bizonyítani az indokok bővítése nélkül. A tanúvallomások a megalázó, emberi méltóságot sértő, megkülönböztető felperesi viselkedést, a felhozott eseteket igazolták, az elsőfokú bíróság ezen bizonyított tényeket helyesen tekintette a felmondásban megjelölt kifogás alátámasztására alkalmasnak, mint amelyek a felperesről kialakult vélemény alapjául szolgáltak és szolgálhattak.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, annak hatályon kívül helyezése mellett a keresetének megfelelő új határozat hozatalát, az alperes perköltségben marasztalását kérte.

Álláspontja szerint a felmondás indokolása nem felelt meg a világosság és okszerűség törvényi követelményének, erről az eljárás bíróságok téves jogi álláspontot foglaltak el. A felmondás konkrétumokat nem tartalmaz, így azokat a munkaügyi jogvita során sem pótolhatta volna az alperes. A másodfokú bíróság okfejtésével szemben jogszerűen összefoglaló indokként sem kezelhetők a felmondásban előadottak, mert azokból nem állapítható meg a felperes számára, hogy a munkájára a továbbiakban miért nincs szükség. Hivatkozott az MK. 95. számú állásfoglalásra és a BH.2005.301. számú határozatra. Hangsúlyozta, hogy a közvélemény-kutatás nem vitatott eredményéből nem következik a felperes rossz munkavégzése, nem megfelelő magatartása, általában a lakók és a kollégák rossz véleménye, így a felmondás az okszerűség követelményét is sérti. Hivatkozott az Mt. 89. § (2), (3) bekezdésének eljárás bíróságok általi téves értelmezésére, továbbá arra, hogy a bíróságok a bizonyítékok értékelésénél a rendelkezésre álló tényeket és bizonyítékokat okszerűtlenül, a logika szabályainak is ellentmondóan értékelték, megszegték a Pp. 206. § (1) bekezdésében írtakat.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását, a felperes felülvizsgálati költségekben marasztalását kérte.

Álláspontja szerint a felülvizsgálni kért határozat a jogszabályoknak megfelel, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt eljárási és anyagi jogszabályt nem sért.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. (a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény) 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felmondás a felülvizsgálati kérelemben állítottakon túl olyan indokot is megfogalmazott, amely szerint a felperes az alperesi intézmény lakóival, gondozottaival való jó kapcsolat kialakítására és fenntartására vonatkozó lényeges munkáltatói elvárásnak nem tudott eleget tenni. Ennek az alapvető követelménynek - a szavazás eredményével is alátámasztottan - a felperes nem felelt meg. Az ide vezető konkrét eseteket vizsgálta és értékelte az elsőfokú bíróság az alperes előadása és bizonyítási indítványai alapján. Mindebből következően nem volt megalapozatlan, vagy logikátlan az a másodfokú bíróság ítéletében az MK 95. számú állásfoglalásra utalással kifejtett érvelés, amely szerint az alperes a felmondásban megjelölt összefoglaló indokot a bírósági eljárás során konkretizálhatta az indokok körének bővítése nélkül.

Alaptalanul hivatkozott a felperes az eltérő tényállású BH 2005.301. eseti döntésre. A jelen eljárásban vizsgált felmondás nem

pusztán a „nem megfelelő magatartás” - kifogásolt, világosság követelményét egyébként önmagában ki nem elégítő - indokot tartalmazta, hanem azt, hogy a felperes olyan magatartást tanúsított, amelynek következtében a gondozottakkal való jó kapcsolat, mint lényeges elvárás, nem teljesült, és ez a közvélemény-kutatás eredményében is megmutatkozott. Az indokolás világossága nyilvánvalóan nem jelenti az egyes, a munkaviszony megszüntetéséhez vezető események felmondásban történő felsorolásának szükségességét.

A felperes az eljárás során előadott, tanúvallomásokkal is alátámasztott esetek megtörténtét, mikéntjét nem cáfolta. Még a rá nézve kedvezőbb vallomást tevő, magatartását el nem ítéelő tanúk nyilatkozatából is az következik, hogy az említett alkalmakkor a terhére rótt módon, helytelenül viselkedett. A felhozott konkrét eseményeket, az azok alkalmával tanúsított felperesi magatartást pedig az eljárás bíróságok a mérlegelés szabályainak megszegése nélkül értékelték megalázó, az emberi méltóságot sértő, megkülönböztető viselkedésként, a felmondásban megjelölt indokok okszerűségét alátámasztó magatartásként.

A fentieket figyelembe véve a jogerős ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti megfelelő mérlegeléssel helytállóan állapította meg a felperessel szemben alkalmazott felmondás okszerűségét, és fogadta el a felmondás összefoglaló indokát a világos indokolás követelményének megfelelőként.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 358/B. § alkalmazásával hivatalból vizsgálta a felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosultságát. Ennek eredményeként megállapította, hogy a felperes 137.985 forint átlagkeresete nem haladja meg a 73/2009. (XII.22.) IRM rendelet szerinti mértéket, így annak 1. §-a alapján őt a per egész tartamára munkavállalói költségkedvezményben részesítette. E körben a másodfokú bíróság ítéletét a Pp. 275. § (4) bekezdése értelmében - az elsőfokú ítélet vonatkozó rendelkezését helybenhagyó döntését is érintően - hatályon kívül helyezte.

A le nem rótt első-, másodfokú, és a felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. március 12.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Takács Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró
A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő